

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d.	1 juni 2015
Agendapunt	9
Voorstelnummer	2015/
Opiniërend besproken d.d.	n.v.t.
<i>Portefeuillehouder</i>	burgemeester A.G.J. Strien
Kenmerk	15.014836 * *
Datum B&W-besluit	12 mei 2015
Onderwerp	Voorstel tot vaststelling van de wijziging van de Gemeenschappelijke regeling toezichthoudend orgaan openbaar primair onderwijs Olst-Wijhe en Raalte

INLEIDING

Het openbaar onderwijs in de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte is verzelfstandigd en ondergebracht bij stichting De Mare, die het bevoegd gezag vormt. De twee gemeenteraden blijven echter betrokken bij het verzelfstandigde openbaar onderwijs door toezicht uit te oefenen op de financiële situatie en de uitvoering van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Dit is een wettelijke verplichting, voortvloeiend uit artikel 23 van de Grondwet, waarin is opgenomen, dat in elke gemeente “voldoende openbaar algemeen vormend lager onderwijs wordt gegeven in een genoegzaam aantal openbare scholen”.

Om hieraan invulling te geven zijn deze bevoegdheden/verplichtingen van de gemeenteraden per 1 januari 2006 belegd in een gemeenschappelijk orgaan van beide gemeenten; “het toezichthoudend orgaan openbaar primair onderwijs Olst-Wijhe”. De rol en bevoegdheden van dit toezichthoudend orgaan zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling. Het toezichthoudend orgaan bestaat uit twee raadsleden van elk van de deelnemende gemeenten. Voor onze gemeente zijn dit in deze raadsperiode de heren Leber en Gerkes.

Eind 2014 heeft het bestuur van stichting De Mare aan het toezichthoudend orgaan gevraagd om een wijziging van haar statuten goed te keuren. Het toezichthoudend orgaan heeft in haar vergadering van 18 december 2014 besloten dit verzoek te honoreren.

Met deze statutenwijziging wil het bestuur van stichting De Mare een volgende stap zetten in de wettelijke verplichting om het bestuur van en het toezicht op het openbaar onderwijs binnen hun stichting te scheiden. De Mare heeft eerder in 2012 de bestuurlijke structuur gewijzigd middels een functionele scheiding. Het bestuur wil nu een scheiding in organieke zin realiseren. Bij een organieke scheiding in de bestuurlijke structuur ontstaan er twee organen (de Raad van Toezicht en het College van Bestuur). Bij een functionele scheiding is dit niet het geval. Vanaf 2012 werden wel alle schoolbestuurlijke taken gedelegeerd aan de algemeen directeur, het bestuur hield zich alleen bezig met de interne toezichtstaak. Er bleef echter sprake van één orgaan (het bestuur). In het algemeen kan worden gesteld, dat een organieke scheiding het meest duidelijke organisatiemodel is. Er ontstaan duidelijke rollen:

- Raad van Toezicht: is toezichthouder met wettelijk omschreven taken, toegespitst op de toezichthoudende rol;
- College van Bestuur: is bestuurder van de rechtspersoon en in die hoedanigheid ook het bevoegd gezag.

De voorgestelde organieke scheiding heeft ook gevolgen voor de rol en de bevoegdheden van het toezichthoudend orgaan (zie artikel 3 lid 1 van de Gemeenschappelijke regeling toezichthoudend orgaan primair onderwijs Olst-Wijhe en Raalte). Om die reden moeten niet alleen de statuten van de stichting De Mare gewijzigd worden, maar ook de betreffende gemeenschappelijke regeling. Het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling is een bevoegdheid van de gemeenteraden van Olst-Wijhe en Raalte.

Het toezichthoudend orgaan verzoekt uw raad tot vaststelling van voorliggende Gemeenschappelijke regeling. Eenzelfde verzoek zal eveneens aan de raad van de gemeente Raalte worden voorgelegd.

Naast de wijzigingen die noodzakelijk zijn vanwege de statutenwijziging van stichting De Mare, wordt ook een aantal wijzigingen voorgesteld van meer technische aard. De Wet gemeenschappelijke regelingen is per 1 januari 2015 gewijzigd en nu de voorliggende gemeenschappelijke regeling toch moet worden aangepast, is dat een mooie gelegenheid om ook de consequenties van deze wetswijziging in de regeling te verwerken.

In de bijlage van dit raadsvoorstel vindt u de gewijzigde gemeenschappelijke regeling toezichthoudend orgaan openbaar primair onderwijs Olst-Wijhe en Raalte. De voorgestelde wijzigingen zijn in de tekst(geel) gearceerd.

BEOOGD RESULTAAT

Een organieke scheiding van het bestuur en van het toezicht op het openbaar onderwijs dat door stichting De Mare in de gemeente Olst-Wijhe en Raalte wordt verzorgd.

KADER

De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).

De Wet op het Primair Onderwijs (WPO).

De Wet goed bestuur, goed onderwijs.

ARGUMENTEN

Op 1 augustus 2010 is de Wet goed bestuur, goed onderwijs in werking getreden. Eén van de elementen uit deze wettelijke regeling is de verplichting voor elk bevoegd gezag van een school om binnen de eigen organisatie een scheiding aan te brengen tussen de functies van bestuur en intern toezicht. Vanaf 2012 is binnen stichting De Mare deze scheiding functioneel vormgegeven. De stichting heeft destijds al aangegeven dat zij uiteindelijk naar een organieke scheiding van deze functies wil omdat dit de meest duidelijke vorm van functiescheiding is. Met ingang van 1 januari 2015 heeft zij deze stap gezet en zijn de statuten hierop aangepast.

Het toezichthoudend orgaan heeft deze statutenwijziging goedgekeurd maar ook geconstateerd dat dit een wijziging van de Gemeenschappelijke regeling vraagt. In artikel 3, lid 1 van de Gemeenschappelijke regeling zijn de belangrijkste wijzigingen opgenomen.

In de nieuwe rol, bij een scheiding in organieke zin, blijft het toezichthoudend orgaan van de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte verplichtingen houden. Zo blijft zij de leden van de raad van toezicht benoemen, schorsen en ontslaan, moet zij statutenwijzigingen goedkeuren en zijn er afspraken gemaakt over de informatieplicht van de stichting. Zo verstrekt stichting De Mare jaarlijks een begroting én meerjarenbegroting, het jaarverslag, inclusief jaarrekening en goedkeurende verklaring van de accountant inclusief zijn verslag van bevindingen. Het toezichthoudend orgaan voert jaarlijks een overleg met de stichting over deze stukken. Op deze manier blijft zij in staat toezicht uit te oefenen op de bedrijfsvoering en de uitvoering van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Het toezichthoudend orgaan behoudt in deze nieuwe situatie twee 'noodremmen':

- a. Ingrijpen als er vóór 1 februari van het boekjaar geen begroting is vastgesteld;
- b. Bij ernstige taakverwaarlozing of handelen in strijd met de wet door het bestuur kan de gemeenteraad de stichting ontbinden.

Ten opzichte van de oude situatie hoeft het toezichthoudend orgaan niet langer de begroting en de jaarrekening goed te keuren. Ook benoemen, schorsen of ontslaan zij niet langer de leden van het bestuur, maar de leden van de raad van toezicht.

Het toezichthoudend orgaan vindt, dat deze nieuwe verdeling van bevoegdheden nog steeds past binnen de context, waarin het openbaar onderwijs in 2004 en 2005 verzelfstandigd is; het bestuur op afstand plaatsen en alleen de wettelijke toezichtstaken op een praktische manier vormgeven. Er blijven voldoende waarborgen om deze wettelijke toezichtstaken vorm te geven.

DRAAGVLAK

Het toezichthoudend orgaan heeft unaniem besloten tot goedkeuring van de, door de stichting De Mare voorgeleide, statutenwijziging.

Nr.	2015/
Onderwerp	Besluit tot vaststelling van de wijziging van de Gemeenschappelijke regeling toezichthoudend orgaan openbaar primair onderwijs Olst-Wijhe en Raalte

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2015, nr. 2015/..;

gelet op artikel 8, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

vast te stellen de wijziging van de Gemeenschappelijke regeling toezichthoudend orgaan openbaar primair onderwijs Olst-Wijhe en Raalte.

Artikel I De Gemeenschappelijke regeling toezichthoudend orgaan openbaar primair onderwijs Olst-Wijhe en Raalte wordt als volgt gewijzigd:

De aanhef komt te luiden:

“dat toezicht gewenst is op de uitoefening van de bevoegdheden van de gemeenteraad als bedoeld in artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs en als bedoeld in de statuten inzake “De Mare, stichting openbaar basisonderwijs Salland” van 10 december 2014;”

Artikel 1 komt te luiden:

” Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. de regeling: deze gemeenschappelijke regeling;
- b. het gemeenschappelijk orgaan: het gemeenschappelijk orgaan in artikel 2 van de regeling;
- c. het bestuur: het algemeen bestuur van het Toezichthoudend Orgaan;
- d. de raden: de gemeenteraden die aan deze regeling deelnemen;
- e. gedeputeerde staten: het college van gedeputeerde staten van de provincie Overijssel;
- f. de wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- g. de Stichting: De Mare, stichting openbaar basisonderwijs Salland;
- h. de scholen: de openbare scholen die de Stichting in standhoudt.”

Artikel 2 komt te luiden:

“Artikel 2 Gemeenschappelijk orgaan

1. Voor de uitvoering van deze regeling is een gemeenschappelijk orgaan ingesteld, genaamd “Toezichthoudend orgaan openbaar primair onderwijs Olst-Wijhe en Raalte”.
2. Het gemeenschappelijk orgaan is gevestigd te Wijhe.”

Artikel 3 komt te luiden:

“Artikel 3 Doelstelling en belang

1. Het gemeenschappelijk orgaan coördineert en oefent bevoegdheden van de raden uit als bedoeld in artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs, alsmede in de statuten van de Stichting gelet op het belang te voldoen aan de grondwettelijke plicht zorg te dragen voor voldoende openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen.
2. De in het eerste lid van dit artikel genoemde bevoegdheden zijn:
 - benoeming, schorsing en ontslag van de leden van de raad van toezicht van de stichting;
 - inwinnen van inlichtingen en het voeren van besprekingen met het bestuur en de raad van toezicht van de stichting over de algemene gang van zaken binnen de Stichting;
 - bespreken van de (meerjaren-)begroting en rekening van de stichting met het bestuur van de stichting;

- maatregelen te nemen die zij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen indien voor 1 februari van het jaar waarvoor de begroting geldt de begroting van de stichting niet is goedgekeurd;
- goedkeuring van een statutenwijziging van de stichting;
- het doen van een voorstel aan de raden tot het treffen van maatregelen en zo nodig ontbinding van de stichting als er sprake is van ernstige taakverwaarlozing door het stichtingsbestuur of functioneren in strijd met de wet. Ontbinding geschiedt na overleg met het stichtingsbestuur. “

Artikel 16 komt als volgt te luiden:

“Artikel 16 Begroting

1. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.
2. Het gemeenschappelijk orgaan stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient;
3. Het gemeenschappelijk orgaan zendt de ontwerpbegroting acht weken voordat zij door het gemeenschappelijk orgaan wordt vastgesteld, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het gemeenschappelijk orgaan wordt aangeboden.
5. Nadat deze is vastgesteld, zendt het gemeenschappelijk orgaan de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
6. Het gemeenschappelijk orgaan zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten.”

Artikel 18 komt als volgt te luiden:

“Artikel 18 Rekening en verantwoording

1. Het gemeenschappelijk orgaan stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het gemeenschappelijk orgaan zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten.”

Artikel 19, lid 6 komt als volgt te luiden:

“6. Het bestuur zendt een besluit tot toetreding of uittreding aan gedeputeerde staten.”

Artikel 20, lid 4 komt als volgt te luiden:

“4. Het gemeentebestuur van de plaats van vestiging zendt een wijziging van de regeling aan gedeputeerde staten.”

Artikel 21, lid 4 komt als volgt te luiden:

“4. Het bestuur stelt het liquidatieplan vast, de raden gehoord.”

Artikel 22 komt als volgt te luiden:

“Artikel 22 Inwerkingtreding

De besluiten tot wijziging of opheffing van deze regeling, de besluiten tot toetreding of uittreding treden in werking met ingang van de eerste dag van de maand na de dag van bekendmaking.”

Artikel II

De wijziging treedt in werking op de dag na bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2015.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d..

De raad voornoemd,
de griffier

de voorzitter

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien